

Alles over bieten

Natuurlijke vijanden in de bietenteelt

Vermijd pyrethroïden

Levine de Zinger, Linda Frijters en
Elma Raaijmakers

SID Tilburg en Espel, 10/11 december 2019

Herkennen van insecten

- Deel de insecten in op kleur:

Natuurlijke
vijanden

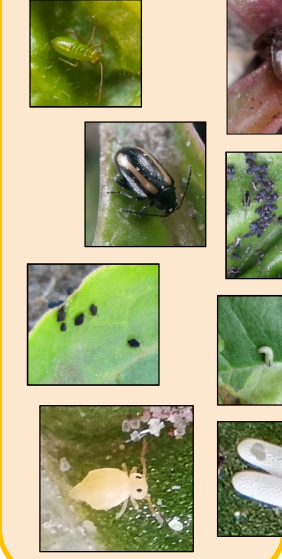

Minder
schadelijke
insecten

Schadelijke
insecten

- Schrijf de naam van het insect erbij.
- Succes!!

Alles over bieten

Natuurlijke vijanden	Minder schadelijke insecten	Schadelijke insecten
		
		

Groene perzikluis	Natuurlijke vijanden			
				<p>Vanaf februari</p>
	<p>kortschildkevers</p>	<p>wekschildkevers</p>	<p>loopkevers</p>	
				
<p>lieveheersbeestjes</p>	<p>gaasvliegen</p>	<p>zweefvliegen</p>		
				<p>Vanaf sluiting gewas</p>
	<p>entomopathogene schimmels</p>			
				

Natuurlijke vijanden

Zwarte bonenluis

kortschildkevers

weekschildkevers

loopkevers

Vanaf februari

lieveheersbeestjes

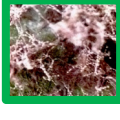

gaasvliegen

zweefvliegen

Vanaf mei

entomopathogene schimmels

Vanaf sluiting gewas

Natuurlijke vijanden

Bietenvlieg (alle stadia)

kortschildkevers

weekschildkevers

loopkevers

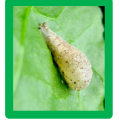
Vanaf februari

sluipwespen

gaasvliegen

zweefvliegen

Vanaf mei

Vanaf mei spelen ook lieveheersbeestjes, sikkelwantsen en vogels een rol

sluipwespen

gaasvliegen

In het najaar spelen ook entomopathogene schimmels een rol

**Najaar/
winter**

Bietenkever

Natuurlijke vijanden

kortschildkevers

loopkevers

Vanaf februari

Steinernema spp.

Vanaf bodem T > 14°C

Bovengrondse springstaart

Natuurlijke vijanden

roofwants

gaasvlieg

Vanaf mei

Vanaf mei spelen ook roofmijten een rol

Aardvlo

Natuurlijke vijanden

Vanaf februari

kortschildkevers   loopkevers

Vanaf bodem T > 14°C

Steinernema spp.

Vanaf mei

gaasvliegen

Wants

Natuurlijke vijanden

Vanaf februari

kortschildkevers   loopkevers

Vanaf mei

gaasvliegen

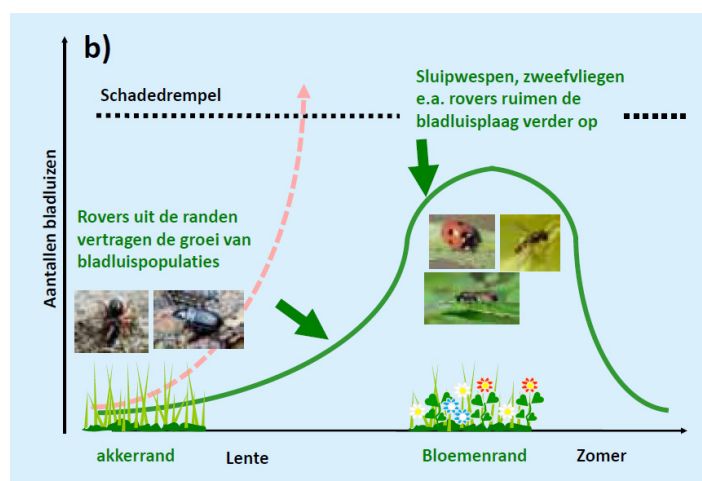

Overleving van natuurlijke vijanden

- **Winter schuilplaats**
  - overwinteren in open veld en akkerranden en zijn al vroeg in het seizoen aanwezig
    - loop- en kortschildkevers
- **Algemene schuilplaats**
  - geen specifieke plant nodig, maar een plek om te schuilen en het afzetten van eieren. Ze zijn al vroeg in het seizoen aanwezig
    - roofmijten, sikkelwantsen, roofwantsen
- **Bloeiende akkerrand**
  - nectar en pollen als voeding uit ondiepe nectarklieren, één- of meerjarige planten
    - gaasvliegen, lieveheersbeestjes, sluipwespen en zweefvliegen

Ontwikkeling bladluizen met natuurlijke vijanden

Bron: Visser et al., 2011

Effect middelen op natuurlijke vijanden

1 = niet schadelijk, 2 = licht toxisch, 3 = matig toxisch, 4 = schadelijk

Latijnse soortnaam	familie	stadium	delta-methrin	esfen-valeraat	lambda-cyhalothrin	thiacloprid	pirimicarb	flonicamid
<i>Anthocoris nemoralis</i>	bloemwants	nimf	4	4	4	4	1	?
		adult	4	4	4	4	1	?
<i>Orius spp.</i>	bloemwants	nimf	4	4	4	4	2	?
		adult	4	4	4	4	1	?
<i>Chrysopa carnea</i>	gaasvlieg	larve	4	4	2	4	1	1
		adult	4	4	4	2	2	1
<i>Aphidoletes aphidimyza</i>	galmug	larve	4	4	4	4	1	1
		adult	4	4	4	3	4	1
<i>Feltiella acarisuga</i>	galmug	larve	4	4	4	4	1	1
		adult	4	4	4	3	4	1
Coleoptera	kever	larve	4	4	4	4	1	1
		adult	1	4	4	3	4	1
<i>Amblyseius californicus</i>	roofmijt	nimf/adult	3	3	3	?	1	1
		adult	?	?	?	?	?	?
<i>Amblyseius cucumeris</i>	roofmijt	nimf/adult	4	4	4	?	3	1

Bron: Biobest

Applicatie Ziekten en Plagen bevat natuurlijke vijanden

<https://www.irs.nl/ziekten-en-plagen-app>

Bietenenvlieg kiembladstadium - gesloten gewas

Pegomya betae zie ook: oudere plant, blad

eerste generatie:

bietenstadium	aantal volle eitjes per plant
2-4 echte bladeren	4 of meer
4-6 echte bladeren	8 of meer
6 of meer echte bladeren	20 of meer

[Schadedrempels](#)

Aanwijzingen
3 tot 10 helderwitte, cilindervormige eitjes op de onderzijde van de bladeren. Bietenenvlieg lijkt op kamervlieg.

Grootte (Lengte x breedte in mm)
Larve 7 x 1,2

Natuurlijke vijand:

- Roofwants (*Anthocoris nemoralis*)
- Roofwants (*Macrolophus caliginosus*)
- Roofwants (*Orius spp.*)

Verwarring mogelijk met

- Bladroller
kiembladstadium - gesloten gewas

Mineergangen

Eitjes van de bietenenvlieg

Maak gebruik van natuurlijke vijanden in de bietenteelt

- herken natuurlijke vijanden bij waarnemen insecten
- pyrethroïden hebben zeer negatief effect op natuurlijke plaagbestrijding - ook vroeg in het seizoen

Alles over bieten

Stichting IRS
Postadres Postbus 20
4670 AA Dinteloord
Bezoekadres Kreekweg 1
4671 VA Dinteloord
Telefoon +31 (0)165 516 070
E-mail dezinger@irs.nl

irs@irs.nl
www.irs.nl
www.twitter.com/IRS_suikerbiet
www.youtube.com/IRStelevisie
www.facebook.com/StichtingIRS

Natuurlijke vijanden kunnen
bijdragen aan plaagbestrijding in
suikerbieten

